

Bogoslovska smotra, 78 (2008.) 2, 230-244

GOVORI I POZDRAVI NA SVEČANOM OTVARANJU XLVIII. Teološko-pastoralnoga tjedna 22. siječnja 2008.

KARDINAL JOSIP BOZANIĆ

Nadbiskup i metropolita zagrebački i veliki kancelar Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu

Teološko-pastoralni tjedan značajna je ustanova Katoličke crkve u hrvatskom narodu. On po 48. put okuplja sudionike iz Hrvatske, Bosne i Hercegovine, zatim Srijema, Bačke, Boke kotorske, te sudionike iz raznih krajeva Europe i svijeta. Stoga radosna srca pozdravljam sve vas okupljene u prostoru Sjemeništa na Šalati. Srdačno pozdravljam preuzvišene oce nadbiskupe i biskupe, svećenike, redovnike i redovnice te vjernike laike kao i predstavnike sestrinskih kršćanskih Crkava i vjerskih zajednica. Pozdravljam također poštovanog ministra znanosti, obrazovanja i športa dr. Dragana Primorca, veleučenog rektora Sveučilišta u Zagrebu dr. Aleksu Bjeliša, poštovanog gradonačelnika grada Zagreba gospodina Milana Bandića i sve cijenjene goste.

Dragi sudionici i poštovani gosti, ovo je izvorno svećenički tjedan, ne samo prema želji pokretača nego i po broju sudionika. Stoga se u prvom redu obraćam vama, draga braćo svećenici, dijecezanski i redovnički, vama koji ste neophodni suradnici biskupskoga reda, vama bez kojih Crkva ni danas ne može živjeti onu temeljnu poslušnost koja je u samoj biti njezina postojanja i poslanja, poslušnost Isusovoj zapovijedi: »Podite dakle i učinite mojim učenicima sve narode« (Mt 28,19) i »Ovo činite meni na spomen« (Lk 22,19), tj. zapovijedi naviještanja evanđelja i obnavljanja žrtve Isusova predanoga Tijela i prolivene Krvi za život svijeta (usp. Ivan Pavao II., PDV 1).

Draga braćo prezbiteri, želim vam u ime Crkve kojoj predsjedam odati priznanje i podršku u vašem zauzetom i velikodušnom radu. Mnogi su izazovi i očekivanja pred vama. Ali danas se u našoj javnosti sve češće ističu i stavovi onih koji pokazuju neku čudnu kritičnost prema službenicima Crkve. Međutim, to nas ne smije obeshrabriti. Potrebno je samo sačuvati čistu i mirnu savjest pred Bogom. Nama je ići Isusovim putem, jer »nije učenik nad učiteljem« (Mt 10,24).

Zahvaljujem našem Katoličkom bogoslovnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu za organizaciju Teološko-pastoralnoga tjedna na temu Pastoral u susretu s novim crkvenim pokretima. Srdačno pozdravljam organizatore i predavače.

U Apostolskoj postsinodalnoj pobudnici *Crkva u Europi* papa Ivan Pavao II. naglašava »veliki doprinos što ga, zajedno s ostalim crkvenim stvarnostima

i nikada na izdvojen način, mogu pružiti novi pokreti i nove crkvene zajednice. Te skupine, doista, pomažu kršćanima radikalnije živjeti u skladu s evanđeljem. One su kolijevka različitih zvanja i stvaraju nove oblike posvećenja. Promiču nadasve poslanje laika i pomažu da se to poslanje očituje u različitim područjima života. One potiču svetost naroda. Mogu biti glasnik i poruka za one koji drukčije ne susreću Crkvu. Često pomažu ekumenski hod i otvaraju putove za međuvjerski dijalog. One su lijek protiv širenja sekti i neprocjenjiva pomoć u širenju radosti i života Crkve« (br. 16).

I papa Benedikt XVI. u više je navrata naglasio neprocjenjiv dar koji novi pokreti i nove crkvene zajednice predstavljaju za čitavu Crkvu, osobito danas kada se čini da misionarski poticaj vjere nailazi na poteškoće, štoviše, na izvjesnu mlakost među samim kršćanima. Na osobit način želio bih podcrtati dragocjeno formacijsko djelo što ga oni vrše ne samo za unutarnji hod vlastitih zajednica već i za čitavu crkvenu zajednicu. Zapravo, potrebno je priznati njihovu sposobnost djelotvornog susreta s ljudima današnjega vremena, približavajući im kršćansko otajstvo koje može promijeniti čitav njihov život.

Mislim prije svega na ona udruženja i pokrete koji su s vremenom izradili ozbiljan, zahtjevan i trajan program puta, kako bi svakom kršćaninu ponudili čvrsta duhovna uporišta, otkrivajući im snagu Božje riječi, pružajući im teološko usavršavanje, osposobljavajući ih za djelovanje na crkvenom, kulturnom i društveno-političkom području. No mislim i na one skupine duhovnosti i pobožnosti koje, na razne načine ugrađene u župne zajednice, okupljaju osobe na molitvu, kako bi njegovali pučku tradiciju marijanske i euharistijske pobožnosti ili nove oblike zajedničke molitve. Mislim i na one duhovne putove koji su ponekad nastali izvan župe, ali kojima je vlastito živjeti unutar župe.

Mogli bismo reći da novi pokreti daju originalan doprinos životu i poslanju Crkve našega vremena, no istodobno trebamo naglasiti da bi svaki napor bio uzaludan, ako ne bi težio zajedničkoj izgradnji Crkve i suradnji u zajedničkom poslanju crkvene zajednice. Danas trebamo promicati sve složniju suradnju u redovitom i jedinstvenom pastoralu koji obilježava život župe, a zatim i čitave biskupijske obitelji, pod vodstvom biskupa.

U župnoj zajednici, koja je obitelj kršćanskih obitelji, novi crkveni pokreti, taj »providnosni dar Duha Svetoga Crkvi«, trebaju uvijek iznova nalaziti prostor za vlastiti apostolat u uzajamnoj suradnji s ostalim crkvenim stvarnostima koje sudjeluju u evangelizaciji kao prvenstvenom i vlastitom zadatku cijele župe. Očito je da između tih crkvenih stvarnosti ne smije vladati duh elitizma i samodostatnosti već duh suradnje i misionarske otvorenosti uz plodnu uzajamnu razmjenu dobara.

Draga braćo i sestre, i ovaj je studijski skup svima nama novi pastoralni i crkveni izazov te poticaj kako bismo proširili obzorja, bolje prepoznali znakove vremena i još se više otvorili djelovanju Duha Svetoga, jer Crkva je u svim svojim članovima pozvana na neprestanu obnovu i obraćenje.

Želim uspješan i blagoslovljen rad XLVIII. Teološko-pastoralnom tjednu u Zagrebu.

PROF. DR. SC. ALEKSA BJELIŠ
Rektor Sveučilišta u Zagrebu

Uzoriti gospodine Kardinale i Veliki kancelaru, štovani gospodine Dekane i suradnici, poštovana gospodo nadbiskupi i biskupi, poštovani gospodine Ministre, gospodine Gradonačelnice, poštovani uzvanici, posebno poštovane kolegice i kolege profesori i studenti! Osobita mi je čast i zadovoljstvo pozdraviti vas u ime Sveučilišta u Zagrebu na početku ovogodišnjeg Teološko-pastoralnoga tjedna. Pridodao bih tom pozdravu i nekoliko razloga svoga osobnog zadovoljstva što su mi organizatori omogućili reći ovih nekoliko riječi.

1. Ovaj me poziv podsjeća na one ranije Tjedne, na kojima sam također bio nazočan, i zanimljive i poticajne teme koje su oni pokrivali.

2. Uvijek je lijepo doći u ovaj prostor i osjetiti ozračje u kojem su zajedno crkveni djelatnici, predstavnici akademske zajednice i, posebno, brojni mladi.

3. Moram reći kako uvijek ponovno želim s njima, posebno s mladima, osjetiti i podijeliti znatiželju i zapitanost prema temama s kojima se susrećemo.

Tako je i ove godine. Tema »Pastoral u susretu s novim crkvenim pokretima« za nas koji nismo u crkvenim strukturama slojevita je i sama po sebi složena jer se bavi odnosom Crkve i društva u promjenama, društva koje nakon duge epohe sekularizacije i procesa pokušaja suprotstavljanja i razgraničavanja razumskog i osjećajnog, racionalnog i transcendentnog pa, ako hoćemo, i znanstvenog i religijskog, ulazi u poprilično turbulentnu fazu postmodernističkih relativizacija s čestim neočekivanim sintezama i obratima, prijelazima s antitetičkih nepomirljivosti na nove, najčešće iznenađujuće i ne uvijek pomirujuće sinteze. Crkva se tako susreće s pojavnostima novih religioznosti i novih eklezijalnih djelovanja, često i kao sinonimima prosvjednih odgovora na sve žešće globalne, pa i radikalne, tržišno obojene vidove sekularizacije, ali i s izrazima nezadovoljstva tradicionalnim religijskim institucijama.

U svakom slučaju, mnogi su ovdje nemjerljivo kompetentniji od mene govoriti o ovim temama tako da bih se usudio samo pridodati nekoliko riječi o analogijama koje se nameću kada se pitamo o stanju sveučilišta u modernome globalnom svijetu. Pradavna svrha univerziteta često se prepoznaje kao odgo-

vor na konačnost, smrtnost spoznaje, kao pokušaj da se zajedništvom ljudi i generacija znanstvene spoznaje čuvaju i snaže, da ih se učini besmrtnima usprkos individualnim smrtnostima pojedinih kreatora, smrtnostima onih koji traže i nalaze istinu, smrtnostima onih koji – da se poslužim riječima Ivana Pavla II. – »s dva krila traže istinu«.

Međutim, razvoj znanosti, njezino drobljenje, njezine nove alijanse, njezini novi gospodari, njezino otuđenje od primarne čovjekove potrebe za smislom i svrhom, pa time i slobodom, njezina »sekularizacija starog univerziteta« kao institucije, dovode do pitanja svrhe univerziteta danas, do pitanja krize univerziteta kao drevne institucije iznikle iz temeljne ljudske samosvijesti. Mogu li se danas sveučilišta revitalizirati iznutra i tako nastaviti temeljno poslanje ili će biti – ili to, štoviše, već jesu – suočena s novim »sveučilišnim pokretima« kao prosvjednim odgovorima i na postmodernističke relativizacije i na nesnalaženje tradicionalnih sveučilišnih struktura u tim okolnostima?

Završavajući s ovim malim pokušajem naslućivanja poveznica želim s vama podijeliti očekivanje kako će i ovaj Tjedan, pokojim odgovorom, doprinijeti našem boljem snalaženju pred izazovima s kojima smo suočeni.

Želim jednako tako zahvaliti organizatoru, našem Katoličkom bogoslovnom fakultetu, što nas na ovaj način potiče na razmišljanje o novim temama. Želim dodati da i u ovim aktivnostima, koje uskoro obilježavaju pola vijeka, prepoznajem ono što bi i na drugim razinama Sveučilišta trebalo biti prisutno, a to je susretanje s okruženjem, s onim okruženjem koje nas snaži i koje bi, vjerujem, i Sveučilištu pomoglo.

PROF. DR. SC. JOSIP BALOBAN

V. d. dekana Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu

Srdačno pozdravljam zagrebačkog nadbiskupa Josipa kardinala Bozanića, domaćina i velikog kancelara KBF-a Sveučilišta u Zagrebu.

Posebno pozdravljam sve nadbiske i biskepe iz Hrvatske, Crne Gore i Makedonije. Pozdravljam Generalnog tajnika Hrvatske biskupske konferencije.

Srdačno pozdravljam cijenjene dekane i kolege profesore s teoloških učilišta u Hrvatskoj, Bosni i Hercegovini, kao i slovensku delegaciju na čelu s dekanom. Iskreni pozdrav upućujem poštovanim redovničkim poglavaricama i poglavarima, Vama draga braćo svećenici, i poštovanom Rektor Dječakog sjemeništa.

Srdačno pozdravljam predstavnike Vlade Republike Hrvatske na čelu s prof. dr. sc. Draganom Primorcem, ministrom znanosti, obrazovanja i športa

Republike Hrvatske, te Jasnu Pavelić-Jureško, savjetnicu za odnose sa Svetom Stolicom, i Franu Dubrovića iz Komisije za odnose s vjerskim zajednicama.

Srdačno pozdravljam prof. dr. sc. Aleksu Bjeliša, rektora najvećeg hrvatskog, tj. Sveučilišta u Zagrebu.

Jednako tako pozdravljam predstavnike vlasti grada Zagreba na čelu s gradonačelnikom gospodinom Milanom Bandićem.

Srdačno pozdravljam i predstavnike sestrinskih Crkava: Danijela Berkovića i Željka Mraza, zatim imama Azisa Hasanovića, predstavnika islamske zajednice u Republici Hrvatskoj. Posebni pozdrav upućujem svim dragim gostima, isto tako cijenjenim predavačima, dragim sudionicima ovog Tjedna i osobito predstavnicima sredstava javnog priopćavanja.

Prvi Teološko-pastoralni tjedan za svećenike bio je davne 1961. godine u Zagrebu, dakle, prije početka Drugoga vatikanskog koncila. Katolički bogoslovni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, kao organizator ovog znanstvenog i teološko-pastoralnog skupa ove 2008. godine, u središte pretresanja i analiziranja pred biskupe i svećenike, kao i vjernike laike stavlja brizantnu temu »Pastoral u susretu s novim crkvenim pokretima«. Između 1961. i 2008. toliko se toga dogodilo i promijenilo, kako u Crkvi tako osobito u svijetu, znanosti, tehnici, kulturi. S pravom govorimo o koncilskom duhu, ali i o postkoncilskim interpretacijama i događanjima, štoviše koncilskim propustima i neispunjenim željama. Poslije dogođenog Koncila i u Hrvatskoj se nastoji oživotvoriti koncilске ideje, s manje ili više uspjeha. I u Hrvatskoj su se dogodili crkveni pokreti, uvezeni iz inozemstva i nastali na hrvatskom prostoru. Upravo ti pokreti povezuju se s porastom zanimanja za ulogu Duha Svetoga na Drugom vatikanskom koncilu. Nužno je istaknuti da se na tom Koncilu, uz antropološki, dogodio i pneumatološki obrat koji je uz hijerarhijski element Crkve istaknuo i karizmatički element. Ako je pneumatologija doživjela novu afirmaciju unutar Katoličke crkve, onda su i karizme ponovno jačim sjajem zasjale na crkvenom i ljudskom horizontu. Time su se vjernici laici našli pred novim izazovima i novim mogućnostima ostvarivanja svoga kršćanstva i svoje crkvenosti, a pastiri Crkve istodobno su se našli u ambivalentnoj situaciji. Zadaća je pastira, s jedne strane, prosuditi je li pojedina karizma ispravna i za samu Crkvu plodonosna, a s druge strane, ti isti pastiri ne smiju gasiti Duha Božjega, štoviše, zadaća im je sve provjeravati i dobro zadržati, a onda i podržati (usp. 1 Sol 5,12.19-22), tim više, ako je Duh Sveti temelj, načelo i zalag jedinstva Crkve i svake kršćanske zajednice. Što to, zapravo, konkretno znači u današnjoj pastoralnoj praksi u kojoj se dušobrižnik susreće sa svim stupnjevima (ne)vjere i crkvenosti: od nominalnih do revnih kršćana, od prigodnih do onih svakodnevno prakticirajućih vjernika? Na to pitanje odgovor treba dati cjelokupna teologija, posebno praktična.

Nepobitna je činjenica da su crkveni pokreti još uvijek više na rubu nego u središtu života hrvatske Crkve. Je li je to dobro ili ne; tko je takvom pozicioniranju pokreta više doprinio – oni sami, vjernici laici koji nisu članovi tih pokreta, ili crkvena hijerarhija; jesu li crkveni pokreti jedini znak postkoncilskog djelovanja Duha Svetoga ili Duh Božji djeluje i u drugim crkvenim zajednicama kao i izvan njih; zašto se tako dugo čekalo da se otvoreno, znanstveno i pastoralno odgovorno progovori o crkvenim pokretima u zbilji hrvatske Crkve itd., o svim tim temama i dilemama tražit ćemo odgovore na ovom Teološko-pastoralnom tjednu.

Na otvaranju ovoga Tjedna smijemo reći da između crkvenih pokreta i Crkve u Hrvatskoj postoje pojedine neuralgične, tj. osjetljive, slabe i nestabilne točke. Jedna je od tih točaka odnos pokreta prema crkvenoj hijerarhiji, i obratno. Sljedeća je neuralgična točka neuključenost crkvenih pokreta u župne zajednice, koja implicira i problematičnu suradnju s pastirima na župama. Ovdje se još uvijek osjeća nedostatak dijaloga, suradnje i partnerstva između članova pokreta i župnika. Daljnja je neuralgična točka različitost liturgijskog života, odnosno euharistijskog slavlja članova pokreta i liturgijskog života župne zajednice. Dakako da je neuralgična točka i (ne)suradnja između crkvenih pokreta i ostalih vjernih laičkih udruga, kao i postojeća introvertiranost crkvenih pokreta, koji su previše usredotočeni samo na Crkvu, a premalo na hrvatsko društvo, osim nekih iznimaka u novije vrijeme. Na ovom je području potrebno umrežavanje svih tih skupina u široku, dinamičnu i učinkovitu mrežu diljem Hrvatske. Dogodi li se to umrežavanje odozdo, onda će to biti postkoncilski plod Kristova i Očeva Duha u ovom povijesnom trenutku, a crkvena će hijerarhija to, vjerujem prepoznati, priznati i podržati. Crkveni pokreti moraju konačno izaći iz »crkvenog« nerijetko udobnog »geta« i zaputiti se odvažno i hrabro na areopag društvene zbilje iznoseći različite izjave i apele, podastirući različite amandmane na zakone, zauzimajući se za ljudska prava, promovirajući socijalno-karitativnu dimenziju kršćanstva.

Svima sudionicima ovog znanstvenog i teološko-pastoralnog skupa iskreno želim Božjeg Duha u pozornom slušanju i pronicljivom propitkivanju, svekoliko ljudsko druženje i istinsko kršćansko zajedništvo.

Proglašavam XLVIII. Teološko-pastoralni tjedan za svećenike u Zagrebu otvorenim.

KARDINAL VINKO PULJIĆ
Nadbiskup i metropolita vrhbosanski

Sarajevo, 14. siječnja 2008.

Veleučeni gospodine Dekane!

Danas sam primio Vaš ljubazni poziv dopisom br. 01-1497/5-2007-1/08 od 8. siječnja 2008. godine. Pozivate me na otvaranje i sudjelovanje na XLVIII. Teološko-pastoralnom tjednu (22. – 24. siječnja 2008.). Ovogodišnja je tema »Pastoral u susretu s novim crkvenim pokretima«. Pozivate me da uzmem udjela u pozdravnoj riječi na samom otvaranju Tjedna, jer su brojni sudionici i iz Bosne i Hercegovine.

Iskreno zahvaljujem na pozivu. Radujem se kontinuiranom održavanju Teološko-pastoralnog tjedna i to već 48. put. Posebno pozdravljam temu ovogodišnjeg Tjedna. U posljednjim godinama doživio sam ozbiljnost i temeljitost pristupa temama koje obogaćuju teološko razmišljanje i pastoralne pozicije. Očekujem to isto i ove godine. Posebno pozdravljam sve organizatore, predavače, kao i sve sudionike na ovom Tjednu.

Nadam se da će posebno biti pozitivno i otvoreno razmišljanje prema svim pokretima i karizmatskim zajednicama, katoličkim udrugama, kao i svim gibanjima, ali sve ugrađujući u sustav pastorala bilo župske ili biskupijske zajednice. Iznimno je važno da sva duhovna gibanja budu prepoznatljiva kao evangelizatorska i crkvena. Ali je važno biti otvoren duhovima, te sve pro-
vjeravati, ali i hrabro otvoreno voditi kako Crkva upućuje.

Nažalost, nisam u mogućnosti odazvati se pozivu da osobno sudjelujem jer sam već zauzet u tim terminima.

Još jednom sve pozdravljam i na održavanje Tjedna zazivam obilje Božjeg blagoslova!

*BRZOJAV KOJI JE S TEOLOŠKO-PASTORALNOGA TJEDNA UPUĆEN
SVETOMU OCU BENEDIKTU XVI.*

Sveti Oče,

združeni u snazi Duha, koji od mnogoga čini jedno (usp. Rim 12,5), mi hrvatski biskupi, prezbiteri, redovnici i redovnice te vjernici laici iz Hrvatske i Bosne i Hercegovine, kao i iz drugih krajeva Europe, okupljeni smo na XLVIII. Teološko-pastoralnome tjednu što ga u Zagrebu od 22. do 24. siječnja priređuje Katolički bogoslovni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, na temu »Pastoral u susretu s novim crkvenim pokretima«. U trodnevnome radnom zajedništvu više od šest stotina teologa i pastoralnih djelatnika zaokupljeno je promišljanjem nad zbiljom novih crkvenih pokreta koji, kao »providnosni dar Duha Svetoga Crkvi«, nastoje na intenzivniji način živjeti i u svijetu promicati istinu evanđelja te raznolikošću darova očitovati jedinstvo Crkve i njezina poslanja.

Otvoreni Novosti koja izvire iz Božjega Duha, od istoga Duha molitvom prosimo mudrost rasuđivanja, kako bismo uvijek umjeli prepoznavati putove Božjega hoda kroz povijest, ali i zamke našega vremena u kojima se laž predstavlja kao istina, a zlo kao dobro. Želimo si u akademskome dijalogu i teološkoj pronicljivosti posvijestiti evanđeosku odgovornost ne samo za zajednice koje su povjerene našoj pastoralnoj skrbi, nego i za sve ljude koji tragaju za Istinom. Crkva u našem narodu, vjerna poslanju koje je primila od božanskoga Učitelja, želi biti odgovorna i zauzeta za svakoga čovjeka i za svijet koji nam je darovan. Stoga, autentičnim evanđeoskim životom crkvenih pokreta, udruga i zajednica, koje se rađaju u krilu Crkve, pružamo ruku svim ljudima gradeći novi svijet zajedništva u Kristu.

Sveti Oče, dok ponizno molimo Vaš apostolski blagoslov, želimo Vam s ovoga mjesta, na kojemu su okupljeni i brojni članovi sveučilišne i akademske zajednice, očitovati najiskreniju potporu u Vašoj ljubavi i zauzetosti u otvaranju prostora govoru Istine. Izričemo potporu Vašim nastojanjima za trajno zbližavanje i uzajamno potpomaganje vjere i znanosti, na dobrobit čovjeka i cjelokupne društvene zajednice. Stoga, u svoje molitve uključujemo Vas i cijelu Crkvu, koja ovih dana ustrajno moli za jedinstvo kršćana. U ove napisane riječi želimo utkati iskreni i radosni pozdrav Crkve u hrvatskome narodu koji Vam i ovom prilikom izražava svoju odanost i ljubav.

U Zagrebu, 22. siječnja 2008., na spomendan svetoga Vinka, đakona i mučenika.

† Josip kardinal Bozanić,
nadbiskup i metropolita zagrebački,

veliki kancelar Katoličkog bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu

Vatikan, 29. veljače 2008.

Uzoriti gospodine,

cijenjenim pismom od 22. siječnja, Svetoga Oca ste obavijestili o održavanju 48. Pastoralno-teološkoga tjedna, koji je Katolički Bogoslovni Fakultet Sveučilišta u Zagrebu ove godine priredio na temu »Pastoral u susretu s novim crkvenim pokretima«.

Zahvaljujući Vam na iskrenim osjećajima i odanosti koje ste Mu iskazali u ime Crkve u hrvatskom narodu, Prvosvećenik izražava želju da zajedništvo Kristovih vjernika bude sve čvršće, a otvorenost nadahnućima Duha sve veća, kako bi kršćansko svjedočenje bilo što vjerodostojnije a naviještanje evanđelja što uspješnije.

Zazivajući zagovor Blažene Djevice Marije, Majke Crkve, Petrov Nasljednik od srca udjeljuje apostolski blagoslov Vama Uzoriti, biskupima, svećenicima, organizatorima i podupirateljima susreta te ostalim vjernicima koji su sudjelovali na ovom skupu.

S osobitim poštovanjem Vas srdačno pozdravljam, odani u Kristu Gospodinu

Kardinal Tarcisio Bertone
Državni tajnik

Uzoriti gospodin
Kardinal Josip BOZANIĆ
Nadbiskup zagrebački
Kaptol 31
HR - 10000 ZAGREB

GOVOR NA ZATVARANJU
XLVIII. Teološko-pastoralnoga tjedna
24. siječnja 2008.

PROF. DR. SC. JOSIP BALOBAN

V. d. dekana Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu

Poštovani sudionici Teološko-pastoralnoga tjedna,

ovogodišnji Teološko-pastoralni tjedan je pokazao i ujedno dokazao da stvarnost, a još više *pastoral u susretu s novim crkvenim pokretima*, a jednako tako i s raznim vjerničkim laičkim udrugama, u Hrvatskoj nije jednostavno dokraja dorečena pastoralna priča, nije dokraja jasno definiran pastoralni model hrvatske mjesne Crkve. I to iz više razloga. I ovaj trodnevni znanstveni i teološko-pastoralno orijentiran skup potvrdio je koliko su crkveni pokreti ozbiljna, složena i nadasve osjetljiva problematika univerzalne, a nadasve domovinske Crkve. Crkveni pokreti nisu zamislivi i istodobno nisu odjeljivi od Duha Svetoga, ali nisu odjeljivi ni od empiričke Kristove Crkve, koja egzistira i djeluje u ovom povijesnom trenutku, te nisu odjeljivi od društva i svijeta u kojem žive. Crkveni pokreti uvijek dohvaćaju i okupljaju konkretne povijesne osobe, koje imaju svoj odnos ne samo prema skupini koja ih okuplja, nego istodobno i prema povijesnoj Crkvi s pastirima, i prema društvu u kojem djeluju sami pokreti i Kristova Crkva. Za vrijeme Teološko-pastoralnoga tjedna došlo je do izražaja da crkveni pokreti nisu radi sebe samih odnosno radi svojih članova, nego da su oni tu radi duhovnog osveženja postojeće povijesne Crkve, ali i radi osveženja, ako hoćemo i korekcije, ponašanja postojećeg društva. U kojoj mjeri su oni dorasli toj zadaći u hrvatskoj Crkvi i u hrvatskom društvu, ostaje pitanje ne samo za teoretske rasprave, nego i za nadolazeće međusobne susrete i konkretnu razmjenu mišljenja i iskustva.

Ovaj Tjedan je ukazao na to koliko su crkveni pokreti sami po sebi, jednako tako i u odnosu na druge i obratno, veoma senzibilna problematika. Uvjeran sam da smo ovim Tjednom uspjeli dublje i razložnije ući u tematiku crkvenih pokreta u Crkvi u Hrvatskoj. Na Tjednu nisu mogle biti obrađene ni sve teme, koje su relevantne za pretresanu tematiku. Tjedan je imao jasno definirane adresate, a to su svećenici i biskupi, koji se moraju susretati, surađivati, a ponekad i odlučivati u svezi crkvenih pokreta. Na Tjedan su službeno pozvane sve središnjice postojećih crkvenih pokreta u Hrvatskoj. Izdvojiti nekoga i dati prednost nekome da govori na Tjednu u ime svih crkvenih pokreta nije bilo lako, stoga smo odustali od toga. Idući korak bi mogao biti da teolozi odnosno profesori teologije zajedno s crkvenom hijerarhijom pripreme jedan

skup sa svim predstavnicima crkvenih pokreta i nastave razgovore započete na Teološko-pastoralnome tjednu 2008. i nastave tražiti najbolje modele suradnje i pastorala u svakodnevnom životu.

Na kraju ovoga znanstvenoga i teološko-pastoralnog skupa smije se konstatirati da je ovogodišnji Tjedan privukao najveći broj posjetitelja i sudionika u posljednjih deset godina. Na predavanjima se broj slušatelja kretao između 250 do 450 osoba, osim otvorenja Tjedna na kojem je bilo više od 650 sudionika. Svi predavači pristupili su obradi zadane teme posve ozbiljno i predano, a ozbiljnost se doživjela i u raspravama, koje su slijedile nakon predavanja.

I na kraju kao v. d. dekana želim u ime Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu izreći višestruki iskreni hvala, ponajprije Povjerenstvu Teološko-pastoralnoga tjedna: dr. Anti Crnčeviću, dr. Mladenu Horvatu i dr. Boži Lujicu. Svojim idejama i inovacijama, a posebno svojim marnim i predanim trudom, znanjem i umijećem oplemenili su ovaj znanstveni i teološko-pastoralni skup do zavidne razine. Iskreni hvala izričem predvoditeljima euharistijskih slavlja: zagrebačkom nadbiskupu, kardinalu Josipu Bozaniću, domaćinu ovoga skupa; msrg. Marinu Srakiću, biskupu đakovačkom i srijemskom i predsjedniku Hrvatske biskupske konferencije i msgr. Valteru Županu, biskupu krčkom.

Iskreni hvala svim predavačima, moderatorima i predsjedateljima koji su, svaki na svoj način, ponajprije odvojili vrijeme, potom uložili svoju znanstveno-istraživačku akribiju i dakako svoje ljudsko i profesionalno umijeće u povjerene im zadaće.

Hvala i upravi »Međubiskupijskog sjemeništa« na čelu s mr. Ivanom Gretićem, rektorom; sjemeništarima, koji su predano odradili svoj posao od recepcije, preko dvorane do bara odnosno svugdje gdje je to bilo potrebno.

Hvala Bogoslovnom sjemeništu na liturgijskog asistenciji, redarstvu i pjevanju.

Hvala i djelatnicima i studentima Katoličkoga bogoslovnog fakulteta: Institutu za crkvenu glazbu »Albe Vidaković« za liturgijsko pjevanje, zatim administrativnim službama: gospođi Idi Valentinc i Branki Gašpar. Iskreni hvala i Tomislavu Koščaku za tehničko i grafičko uređenje opreme za Tjedan.

Posebni hvala »Glasu Koncila« na čelu s direktorom vlč. Nedjeljkom Pintarićem za tehničku opremu i za prezentaciju te »Kršćanskoj sadašnjosti« na čelu s direktorom prof. dr. sc. Adalbertom Rebićem za financiranje mape za Tjedan.

Hvala svim sudionicima Teološko-pastoralnoga tjedna, koji su svojom trajnom nazočnošću u ovoj dvorani »Međubiskupijskog sjemeništa« pokazali da je Katolički bogoslovni fakultet Sveučilišta u Zagrebu još jednom izabrao

aktualnu temu, odabrao predavače iz cijele Hrvatske i tako opravdao mjesto koje mu pripada u hrvatskoj Crkvi i u hrvatskom društvu.

Posebni hvala sredstvima javnog priopćavanja, osobito crkvenim medijima. Hvala svakom novinaru dobre volje, koji je iz ove dvorane ljudima slao isječke događanja u svezi čovjeka i Boga, u svezi Crkve i Duha Svetoga, a sve to za dobrobit čovjeka pojedinca, manjih i većih skupina i za dobrobit cjelokupnog hrvatskog društva.

Ovime proglašavam XLVIII. Teološko-pastoralni tjedan za svećenike u Zagrebu završenim.